

Projekt

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU SULĘCIŃSKIEGO**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób
doznających przemocy domowej na lata 2024-2030”**

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424) oraz art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sulęcińskiego.

§ 3. Uchyła się uchwałę nr XXVIII/164/21 Rady Powiatu Sulęcińskiego z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2021-2026".

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Tadeusz Dąbrós

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024-2030**

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Definicje przemocy oraz specyfikacja zjawiska.	4
III. Charakterystyka zjawiska przemocy w powiecie sulęcińskim	6
IV. Zadania samorządów terytorialnych, służb społecznych oraz organizacji pozarządowych w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej.....	12
V. Cele, założenia oraz adresaci programu	13
VI. Przewidywane efekty programu.	16
VII. Źródła finansowania programu	16

Spis tabel

Tabela 1 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Sulęcín	7
Tabela 2 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Lubniewice.....	8
Tabela 3 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Torzym	8
Tabela 4 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Słóńsk	9
Tabela 5 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Krzeszyce.....	9
Tabela 6 Dane dotyczące liczby interwencji domowych przeprowadzonych przez policję	10
Tabela 7 Dane dotyczące liczby przeprowadzonych spraw z art. 207 KK przez Sąd Rejonowy w Sulęcínie.....	11
Tabela 8 Dane dotyczące liczby osób doznających przemocy, które skorzystały ze schroniska w hostelu w ramach OIK	11
Tabela 9 Dane dotyczące liczby osób, które przystąpiły i ukończyły program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy domowej	12

Spis rysunków

Rysunek 1 Gminy Powiatu Sulęcińského	6
--	---

I. Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 33 Konstytucji RP wskazuje ponadto, że kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, zaś zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Przepis ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023 poz.535) wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową.

Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Przemoc domowa jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodzin rozumianych jako instytucja, podlegająca ochronie i opiece państwa, jak i dla ich poszczególnych członków. Statystycznie większość ofiar przemocy domowej stanowią kobiety, a w dalszej kolejności kategorie osób, których płeć nie jest uwzględniona: małoletni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami.

Obowiązkiem państwa jest dbanie o dobro rodziny poprzez uwzględnienie go w polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji społecznej. Jedną z trudnych sytuacji społecznych jest właśnie przemoc domowa.

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie opracowało Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2030, zwany dalej Programem.

Niniejszy Program będzie stanowił operacyjny zakres strategii zmierzający do zwiększenia skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania oraz ograniczenia przemocy domowej w Powiecie Sulęcińskim.

Założenia Programu są spójne z działaniami zawartymi w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023- 2030.

II. Definicje przemocy oraz specyfikacja zjawiska.

Przemoc określona jest w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424) w art. 2 pkt. 1: Ilekroć w ustawie jest mowa o „przemocy domowej – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskanie samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna – jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy;
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.);

powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Rodzaje przemocy:

Fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, groźenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.;

Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;

Ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów,

korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp. **Zaniedbanie** - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Przemoc nie jest jednorazowym zjawiskiem. Występuje jako zdarzenie o kilku lub kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

- ✓ fazy narastającego napięcia;
- ✓ fazy ostrej przemocy;
- ✓ fazy miodowego miesiąca.

Ta ostatnia faza sprawia, iż osoby dotknięte przemocą wycofują zawiadomienie o przestępstwie, ponieważ sprawca krótkotrwale zmienia swoją postawę i zachowanie. Najczęściej „cichymi” ofiarami przemocy są kobiety. To one, często z uwagi na lęk, poczucie niskiej wartości, odrzucenie, samotność, wstyd, przez długi czas ukrywają stosowanie wobec nich przemocy. Może wynikać to również z nieprawidłowo wyuczonych z domu rodzinnego wzorców, co wiąże się z dziedziczeniem nieprawidłowych zachowań i postaw.

Konsekwencje przemocy (istnieją bliskie i odległe konsekwencje przemocy):

- a) zaburzenia zachowania i adaptacyjne;
- b) zaburzenia psychiczne w tym zaburzenia osobowości;
- c) zaburzenia psychosomatyczne;
- d) urazy;
- e) śmierć na skutek odniesionych urazów;
- f) zaburzenia organiczne mózgu;
- g) samobójstwa;
- h) problemy z nauką;
- i) uzależnienia.

Destrukcyjna siła zjawiska przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa oraz możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Stosowanie przemocy domowej ma swoje konsekwencje i odzwierciedlenie w społeczeństwie i kontaktach międzyludzkich. Z tego względu istotne jest dążenie do zbudowania interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Problem przemocy domowej został przedstawiony w wielu dokumentach krajowych i międzynarodowych.

1. Podstawy prawne w Polsce:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 424);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 901);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151 ze zm.);

- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 poz. 2809 ze zm.);
 - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024, poz. 37 ze zm.);
 - ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024, poz. 17 ze zm.);
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06.09.2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023r. poz. 1870);
2. Inne dokumenty krajowe:
- Strategia Polityki Społecznej Powiatu Sulęcińskiego na lata 2023-2030.
 - Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w powiecie sulęcińskim

Powiat Sulęciński położony jest w północno-zachodniej części województwa lubuskiego po wschodniej stronie Odry zamieszkuje go 33 876 mieszkańców. W tym 50,3% kobiet. Na terenie powiatu funkcjonuje 5 gmin – Sulęcín, Krzeszyce, Torzym Lubniewice, Słońsk.

Rysunek 1 Gminy Powiatu Sulęcińskiego

Dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Sulęcińskiego.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Sulęcińskim realizowane są przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej działające na terenie powiatu, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie, Komendę Powiatową Policji w Sulęcinie, Sąd Rejonowy, Prokuraturę, samorzady gminne, samorząd powiatowy oraz organizacje pozarządowe.

Głównym realizatorem działań skierowanych na ograniczenie oraz zwalczanie zjawiska przemocy domowej na terenie poszczególnych gmin są Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej działające w ramach Ośrodków Pomocy Społecznej.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą, które zostały podjęte w latach 2021 – 2023 przez poszczególne ośrodki pomocy społecznej działające na terenie Powiatu Sulęciński.

Tabela 1 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Sulęcín

	Gmina Sulęcín	2021 r.					2022 r.					2023 r.				
		policja	OPS	sl. zdrowia	oświata	Razem	policja	OPS	sl. zdrowia	oświata	Razem	policja	OPS	sl. zdrowia	oświata	Razem
1.	Liczba założonych Niebieskich Kart (ogółem)	30	7	0	0	37	35	3	0	3	41	24	5	2	3	34
2.	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	117					166					134				
3.	W tym	Kobiet		45			63		39							
		Mężczyzn		2			1		3							
		Dzieci		70			102		92							
3.	Liczba prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny	67					60					47				
4.	Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych	0					2					4				
5.	Liczba posiedzeń grup (roboczych) diagnostyczno-pomocowych	32					69					72				

Tabela 2 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Lubniewice

	Gmina Lubniewice	2021 r.					2022 r.					2023 r.				
		policia	OPS	st. zdrowia	oświata	Razem	policia	OPS	st. zdrowia	oświata	Razem	policia	OPS	st. zdrowia	oświata	Razem
1.	Liczba założonych Niebieskich Kart (ogółem)	2	1	0	0	3	3	0	0	0	3	1	1	0	0	2
2.	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	3					4					4				
	W tym															
	Kobiet	2					2					2				
	Mężczyzn	1					1					0				
	Dzieci	0					1					2				
3.	Liczba prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny	3					4					3				
4.	Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych	3					2					3				
5.	Liczba posiedzeń grup (roboczych) diagnostyczno-pomocowych	8					11					2				

Tabela 3 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Torzym

	Gmina Torzym	2021 r.					2022 r.					2023 r.				
		Policia	OPS	st. zdrowia	oświata	Razem	policia	OPS	st. zdrowia	oświata	Razem	policia	OPS	st. zdrowia	oświata	Razem
1.	Liczba założonych Niebieskich Kart (ogółem)	8	0	0	0	8	1	0	0	0	1	14	0	0	0	14
2.	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	10					3					14				
	W tym															
	Kobiet	9					1					10				
	Mężczyzn	0					0					2				
	Dzieci	1					2					2				
3.	Liczba prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny	8					1					14				

4.	Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych	4	4	3
5.	Liczba posiedzeń grup (roboczych) diagnostyczno-pomocowych	6	10	9

Tabela 4 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Słońsk

	Gmina Słońsk	2021 r.					2022 r.					2023 r.				
		policja	OPS	śl. zdrowia	oświata	Razem	policja	OPS	śl. zdrowia	oświata	Razem	policja	OPS	śl. zdrowia	oświata	Razem
1.	Liczba założonych Niebieskich Kart (ogółem)	5	0	0	0	5	6	0	0	0	6	10	0	0	0	10
2.	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	5					6					10				
	W tym															
	Kobiet	5					6					8				
	Mężczyzn	0					0					0				
	Dzieci	0					0					0				
3.	Liczba prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny	5					6					10				
4.	Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych	6					4					8				
5.	Liczba posiedzeń grup (roboczych) diagnostyczno-pomocowych	0					0					0				

Tabela 5 Dane dotyczące liczby interwencji kryzysowych związanych z przemocą w Gminie Krzeszyce

	Gmina Krzeszyce	2021 r.					2022 r.					2023 r.				
		policja	OPS	śl. zdrowia	oświata	Razem	policja	OPS	śl. zdrowia	oświata	Razem	policja	OPS	śl. zdrowia	oświata	Razem
1.	Liczba założonych Niebieskich Kart (ogółem)	4	1	0	0	5	3	1	0	0	4	5	2	0	0	7
2.	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	6					4					7				

	W tym	Kobiet	5	2	5
		Mężczyzn	1	1	0
		Dzieci	0	1	2
3.	Liczba prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny		5	4	7
4.	Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych		4	7	4
5.	Liczba posiedzeń grup (roboczych) diagnostyczno-pomocowych		2	7	6

Prowadzone dotychczas działania informacyjne- ogólnopolskie i lokalne- powodują zmiany w świadomości społecznej. Należy jednak podkreślić, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Oszacowanie zjawiska możliwe jest między innymi dzięki danym Komendy Powiatowej Policji w Sulęcinie oraz Sądu Rejonowego w Sulęcinie.

Dane za lata 2021 – 2023, dotyczące przeprowadzonych interwencji domowych przez policję przedstawiają się następująco:

Tabela 6 Dane dotyczące liczby interwencji domowych przeprowadzonych przez policję

	Lata	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	liczba interwencji domowych (ogółem- powiat)	782	741	707
	W tym Gmina:			
	Sulęcín	389	396	415
	Torzým	169	165	118
	Krzeszyce	49	48	41
	Słońsk	148	102	99
	Lubniewice	27	30	34
2.	Liczba interwencji zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	57	61	70
	W tym gmina:			
	Sulęcín	30	36	33
	Torzým	13	10	15
	Krzeszyce	5	6	8
	Słońsk	7	6	12
	Lubniewice	2	3	2
3.	Prowadzone postępowanie z art.207k.k.	51	44	54
	W tym zakończone aktem oskarżenia	29	24	22

Dane za lata 2021 – 2023, dotyczące przeprowadzonych spraw z art. 207 kK przez Sąd Rejonowy w Sulęcinie przedstawiają się następująco:

Tabela 7 Dane dotyczące liczby przeprowadzonych spraw z art. 207 KK przez Sąd Rejonowy w Sulęcinie

Lp.	Wpływ spraw - lata	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	Prowadzone sprawy z art. 207 k.K.	32	36	35
2.	Zakończone wyrokiem (w tym nieprawomocne)	31	35	20
3.	Wydane nakazy uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domowa (art.72§1 pkt. 6b kk)	2	1	1

Pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie to nie tylko zeznania w jednostce Policji, założenie „Niebieskiej Karty”. Niezbędna jest pomoc psychologiczna, prawna, a także nierzadko pomoc w postaci tymczasowego schronienia. Na terenie powiatu sulęcińskiego osoby dotknięte przemocą domową mogą skorzystać ze schronienia w Hostelu działającym w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Sulęcinie.

Tabela 8 Dane dotyczące liczby osób doznających przemocy, które skorzystały ze schroniska w hostelu w ramach OIK

Lata	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Ilość umieszczonych kobiet	0	0	0
Ilość umieszczonych dzieci	0	0	0
Ilość osób korzystających z porady psychologa	3	4	6

Przemoc prowadzi do poważnego zaburzenia funkcjonowania rodziny, naruszenia norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych.

Dlatego też problem ten wymaga podjęcia zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania

Pomoc rodzinie, w której jest przemoc obliuguje również do prowadzenia działań wobec sprawców.

Ta część wsparcia dla rodziny przemocowej jest najtrudniejsza do zrealizowania, bowiem przyznanie się do stosowania przemocy wobec najbliższych osób jest bardzo trudne. Powiat sulęciński oferuje możliwość uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Warunkiem koniecznym jest uznanie faktu stosowania przemocy w rodzinie przez sprawcę i chęć zmiany.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Tabela 9 Dane dotyczące liczby osób, które przystąpiły i ukończyły program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy domowej

Lata	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba edycji programu	1	1	0
Liczba uczestników	10	10	0
Liczba osób, które ukończyły program	2	4	0

Z danych zawartych w tabeli wynika, iż co roku zgłasza się kilkanaście osób chętnych do zmiany sytuacji. W latach 2021-2023 do programu korekcyjno-edukacyjnego przystąpiło 20 osób, 6 z nich ukończyło program.

IV. Zadania samorządów terytorialnych, służb społecznych oraz organizacji pozarządowych w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1. poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
2. interwencji kryzysowej i wsparcia;
3. ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
4. zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
5. badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
6. zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

1. tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia osób doznających przemocy domowej;
2. opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
3. opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

Środki na realizację i obsługę w/w zadań zapewnia budżet państwa.

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, gmina powinna udzielić schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobie tego pozbawionej. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego. Do zadań z zakresu pomocy społecznej dot. przeciwdziałania przemocy domowej realizowanych przez powiat należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa oraz ośrodków interwencji kryzysowej.

V. Cele, założenia oraz adresaci programu

Założenia Programu są spójne z założeniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 i jednocześnie skorelowane z lokalnymi potrzebami i dotychczasowymi działaniami. Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych powołanych do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy,
- zmiany pojmowania przez społeczeństwo zjawisk przemocy domowej,
- szczególnej ochrony dzieci,
- edukacji mieszkańców powiatu sulęcińskiego na temat zjawiska przemocy,
- promowanie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu sulęcińskiego.

Z powyższego celu głównego wynikają cele szczegółowe:

1. zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
2. zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową,
3. zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
4. zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia, jakości i dostępności świadczonych usług.

1. **Profilaktyka i edukacja społeczna** - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	<p>Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej;</p> <p>Zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej;</p> <p>Zmiana postaw i stereotypów w zakresie przemocy domowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które: <ul style="list-style-type: none"> - obalają mity i stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie, - edukowanie lokalnego społeczeństwa w zakresie metod wychowawczych bez użycia przemocy, - działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc, - współpraca ze szkołami z terenu Powiatu Sulęcińskiego, w celu prowadzenia zajęć profilaktycznych oraz informacyjno-edukacyjnych z zakresu przemocy, - umieszczenie informacji o możliwości uzyskania wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz sprawców przemocy na stronie internetowej PCPR w Sulęcinie. 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie,</p> <p>Ośrodki Pomocy Społecznej,</p> <p>Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> <p>Organizacje pozarządowe,</p> <p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.</p>	2024-2030

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.	- pomoc psychologiczna dla osób doznających przemocy domowej, - zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe, Służba zdrowia.	2024-2030

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową – obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Ograniczenie stosowania przemocy przez sprawców	- edukacja sprawców-zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych wobec sprawców przemocy w warunkach wolnościowych i penitencjarnych, - poradnictwo psychologiczne dla sprawców przemocy	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe, Służba zdrowia, Policja, Sąd. Prokuratura.	2024-2030

4. **Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej** – obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	<p>- wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia</p> <p>- organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji zajmujących się problematyką przemocy</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie,</p> <p>Ośrodki Pomocy Społecznej,</p> <p>Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> <p>Organizacje pozarządowe,</p> <p>Służba zdrowia,</p> <p>Policja, Sąd, Prokuratura.</p>	2024-2030

VI. Przewidywane efekty programu.

1. Ograniczenie liczby przypadków przemocy domowej.
2. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
3. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z przemocy.
5. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

VII. Źródła finansowania programu.

Działania zawarte w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy, finansowane będą ze środków budżetu państwa, powiatu, samorządów miast i gmin Powiatu Sulęcińskiego oraz z dotacji celowych i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł min Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030".

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 poz. 424) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Uchwałą nr XXVIII/164/21 Rady Powiatu Sulęcińskiego z dnia 23 lutego 2021 r. przyjęty został Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2021-2026. Pomimo, że okres obowiązywania Programu nie upłynął, koniecznym jest podjęcie nowego dokumentu na kolejny okres programowania z uwagi na nowelizację ww. ustawy, która wprowadziła wiele znaczących zmian dla jednostek pomocy społecznej, m.in.:

- zastąpiono pojęcie „przemoc w rodzinie” na „przemoc domowa”,
- rozszerzono definicję przemocy, dodając przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc,
- wprowadzono zmiany, dotyczące kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych,
- dookreślono cel realizacji ww. programów oraz wprowadzono nowe obowiązki dla osób kierowanych do uczestnictwa w programach.

Wobec powyższego koniecznym jest uchylene Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2021-2026 przyjętego uchwałą nr XXVIII/164/21 Rady Powiatu Sulęcińskiego z dnia 23 lutego 2021 r. i uchwalenie nowego Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu uważa się za zasadne.